

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра технологій у тваринництві

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет тваринництва та водних біоресурсів
«14 » травня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробники:

професор кафедри технологій у тваринництві, доктор с.-г. наук, професор
Наталія ПРОКОПЕНКО

професор кафедри технологій у тваринництві, доктор істор. наук, кандидат с.-
г. наук, доцент Вікторія МЕЛЬНИК

доцент кафедри технологій у тваринництві, кандидат с.-г. наук, доцент
Світлана БАЗИВОЛЯК

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни
«Технологія виробництва продукції птахівництва»

Дисципліна передбачає вивчення біологічних особливостей сільськогосподарської птиці (курей, індиків, гусей, качок, перепелів, страусів, цесарок, голубів); порід і кросів птиці різних видів, їх використання у сучасному промисловому птахівництві: особливостей організації та ведення племінної роботи в птахівництві; ембріонального розвитку та технології інкубації яєць с.-г. птиці; сучасних технологій виробництва і переробки яєць і м'яса птиці, а також побічної продукції птахівництва (організація виробничого процесу, вимоги до технологічних приміщень, основні параметри базових технологій, організація і контроль годівлі птиці, технологічний контроль виробництва продукції птахівництва; контроль якості продукції птахівництва); питань організації роботи сучасних промислових і фермерських птахівничих господарств.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь				
Освітній ступінь	«Бакалавр»			
Спеціальність	204 - «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»			
Освітня програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва			
Характеристика навчальної дисципліни				
Вид	Обов'язкова			
Загальна кількість годин	180			
Кількість кредитів ECTS	6			
Кількість змістових модулів	3			
Курсовий проект	1			
Форма контролю	екзамен			
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання				
	денна форма навчання	денна форма навчання СТН	заочна форма навчання	заочна форма навчання СТН
Рік підготовки	3	2	4	2
Семестр	5	3	8	4
Лекційні заняття	45 год.	45 год.	-	-
Практичні, семінарські заняття	-		-	
Лабораторні заняття	45 год.	45 год.	-	-
Самостійна робота	90 год.	90 год.	180 год.	180 год.
Індивідуальні завдання				
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	6 год.	6 год.	-	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - вивчення технології виробництва яєць і м'яса птиці різних видів в умовах спеціалізованих промислових господарств, фермерських і присадибних господарств.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни – Морфологія сільськогосподарських тварин (ОК2), Фізіологія сільськогосподарських тварин (ОК8), Годівля тварин і технологія кормів (ОК9), Генетика тварин (ОК10), Розведення тварин (ОК12), Технологія утримання і благополуччя тварин (ОК13).

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК) - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів зоотехнічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК7. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва.

СК2. Здатність використовувати сучасні знання про способи відтворення, закономірності індивідуального розвитку та розведення тварин для ефективної професійної діяльності у галузі тваринництва.

СК4. Здатність до складання раціонів для різних видів і статевовікових груп тварин та організації їх нормованої годівлі з урахуванням наявних фінансових та ресурсних обмежень.

СК5. Здатність застосовувати різні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

СК6. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.

СК9. Здатність здійснювати контроль технологічних процесів при виробництві та переробці продукції птахівництва.

СК10. Здатність застосовувати знання з біології та господарсько-корисних ознак різних видів, порід і кросів птиці за сучасних технологій виробництва продукції птахівництва.

СК11. Здатність застосовувати знання з морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для ефективного ведення технології виробництва і переробки їх продукції.

СК12. Здатність організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.

СК13. Здатність аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

СК14.Здатність використовувати спеціальні знання для проведення санітарно-гігієнічних і профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва

ПРН2 Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН3 Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.

ПРН 5. Контролювати якість виконуваних робіт

ПРН6 Впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища.

ПРН 10. Застосовувати нормовану годівлю тварин.

ПРН11 Забезпечувати оптимальні умови утримання сільськогосподарських тварин і мікроклімат технологічних приміщень.

ПРН 12. Наслідувати основні принципи економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва

ПРН 15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва

ПРН 16. Впроваджувати знання з морфології, фізіології та біохімії тварин у технологічний процес виробництва і переробки продукції тваринництва.

ПРН 17. Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.

ПРН 18. Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

ПРН19 Забезпечувати дотримання біологічної безпеки на підприємствах із виробництва та переробки продукції тваринництва.

ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

ПРН 21. Показувати знання основних історичних етапів розвитку предметної області

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Конституція та екстер'єр с.-г. птиці												
Тема 1. Стан та перспективи	2	2	-	-		-	6	-		-		6

розвитку галузі птахівництва												
Тема 2. Конституція та екстер'єр сіль- ськогосподарської птиці	28	-	-	8		20	14					14
Тема 3. Продуктивність с.-г. птиці	14	2	-	4		8	20					20
Тема 4. Породи і кроси с.-г.птиці	16	6		-		10	20					20
Разом за змістовим модулем 1	60	10	-	12		38	60					60
Змістовий модуль 2. Племінна робота у птахівництві												
Тема 5. Племінна робота	16	6	-	8		2	15					15
Тема 6. Інкубація яєць	14	4	-	8		2	15					15
Разом за змістовим модулем 2	30	10	-	16		4	30					30
Змістовий модуль 3. Технологія виробництва яєць і м'яса птиці												
Тема 7. Технологія виробництва харч ових яєць	24	10	-	8		6	20					20
Тема 8. Технологія виробництва м'яса птиці	29	12	-	9		8	20					20
Тема 9. Технологія забою та первинної переробки тушок	4	2	-			2	14					14
Тема 10. Переробка перо- пухової сировини та відходів птахівництва	3	1	-			2	6					6
Разом за змістовим модулем 3	60	25	-	17		18	60					60
Курсовий проєкт з технології виробництва продукції птахівництва	30					30	30					30
Усього годин	180	45		45		90	180					180

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стан та перспективи розвитку галузі птахівництва	2
2	Продуктивність с.-г. птиці	2
3	Породи і кроси с.-г.птиці	6
4	Племінна робота	6
5	Інкубація яєць	4
6	Технологія виробництва харчових яєць	10
7	Технологія виробництва м'яса птиці	12
8	Технологія забою та первинної переробки тушок	2
9	Переробка перо-пухової сировини та відходів птахівництва	1
	Разом	45

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Конституція та екстер'єр с.-г. птиці	
1	Конституція та екстер'єр сільськогосподарської птиці	8
2	Продуктивність с.-г. птиці	4
	Змістовий модуль 2. Племінна робота у птахівництві	
3	Племінна робота у птахівництві	8
4	Інкубація яєць с.-г. птиці (в умовах інкубаторію господарства)	8
	Змістовий модуль 3. Технологія виробництва яєць і м'яса птиці	
5	Технологія виробництва харчових яєць курей	8
6	Технологія виробництва м'яса курчат-бройлерів	4
7	Технологія виробництва м'яса індиків	2
8	Технологія виробництва м'яса водоплавної птиці	2
9	Технологія виробництва м'яса перепелів, цесарок, страусів (в умовах господарства)	1
	Разом	45

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Конституція та екстер'єр с.-г. птиці	
1	Біологічні особливості водоплавної птиці	10
2	Конституція та екстер'єр цесарок і перепелів	10
3	Продуктивність цесарок і перепелів	8

4	Породи цесарок та перепелів	10
	Разом за модуль 1	38
	Змістовий модуль 2. Племінна робота у птахівництві	
5	Племінна робота з цесарками та перепелами	2
6	Інкубація яєць цесарок, перепелів та страусів	2
	Разом за модуль 2	4
	Змістовий модуль 3. Технологія виробництва яєць і м'яса птиці	
7	Технологія виробництва курячих харчових яєць	4
8	Технологія виробництва харчових яєць перепелів	2
9	Технологія виробництва м'яса цесарок, перепелів і страусів	8
10	Технологія забою індиків і водоплавної птиці	2
11	Переробка перо-пухової сировини	2
	Разом за модуль 3	18
	Курсовий проєкт	30
	Разом самостійна робота	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист лабораторних робіт.

7. Методи навчання (вибрати необхідне чи доповнити):

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод перевернутого класу;
- метод навчання через дослідження;
- навчальні дискусії та дебати;
- командна робота;
- гейміфікація.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Конституція та екстер'єр с.-г. птиці		
ЛР 1-4. Конституція та екстер'єр	ПРН 3, 16, 17, 18, 20, 21. У тому числі	20

сільськогосподарської птиці	аналізувати стан і тенденції розвитку галузі, аналізувати зв'язок екстер'єрно-конституційних особливостей птиці з рівнем їх продуктивності, вміти визначати, оцінювати й аналізувати показники продуктивності с.-г.птиці, застосовувати сучасні методи оцінювання її продуктивності, обґрунтувати вибір кросу, породи птиці для виробничого процесу.	
ЛР 5-6. Продуктивність с.-г. птиці		20
СР 1.		30
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. <i>Племінна робота у птахівництві</i>		
ЛР 7-10. Племінна робота у птахівництві	ПРН 1, 2, 3, 5, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21. У тому числі оцінювати селекційні ознаки птиці, володіти технікою обліку та обробки селекційних даних, проводити облік продуктивності птиці різних стад й аналіз даних, проводити бонітування с.-г. птиці. Вміти оцінювати якість інкубаційних яєць та аналізувати фактори, які впливають на вивід молодняку і його життєздатність, збирати, зберігати та інкубувати яйця в інкубаторах різних систем; проводити контроль за розвитком і ростом молодняк, оцінювати й аналізувати результати інкубації, застосовувати сучасні методи оцінювання якості яєць та молодняку птиці	20
ЛР 11-14. Інкубація яєць с.-г. птиці		20
СР.2.		30
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Модуль 3. <i>Технологія виробництва яєць і м'яса птиці</i>		
ЛР 15-18. Технологія виробництва харчових яєць курей	ПРН 1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 21. У тому числі оцінювати й контролювати основні параметри технологічного процесу, оцінювати вплив факторів, що впливають на якість яєць і м'яса птиці, організовувати технологічні процеси виробництва яєць і м'яса птиці в умовах спеціалізованих підприємств промислового типу та фермерських і присадибних господарств, застосовувати ресурсозберігаючі прийоми й методи у виробничому процесі, оцінювати й контролювати основні параметри технологічного процесу, проводити забій та первинну обробку тушок птиці, аналізувати технологічні параметри виробничого процесу, оцінити якість перо-пухової сировини, аналізувати ефективність переробки перо-пухової сировини та відходів птахівництва.	20
ЛР 19-20. Технологія виробництва м'яса курчат-бройлерів		10
ЛР 21. Технологія виробництва м'яса індиків		4
ЛР 22. Технологія виробництва м'яса водоплавної птиці		3
ЛР 23. Технологія виробництва м'яса перепелів, цесарок, страусів		3
СР.3.		30
Модульна контрольна робота 3.		30
Навчальна робота		(M1 + M2+ M3)/3*0,7 ≤ 70

Екзамен	30
Всього за курс	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перекладання	роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	списування під час модульних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1101>
- Конспекти лекцій на їх презентації (в електронному вигляді <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1101>)
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Технологія виробництва продукції птахівництва /В.П. Бородай, М.І.Сахацький, А.І. Вертійчук, В.В. Мельник. Вінниця: Нова книга, 2006. 356 с.
2. Технологія виробництва продукції птахівництва. Практикум до виконання лабораторних занять студентами аграрних вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за напрямом 6.090102 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»: навч. посібн. / В.П.Бородай, Н.П.Пономаренко, О.М.Похил, Л.С.Патрева та ін.. Київ «Агроосвіта», 2013. 272 с.
3. Птахівництво і технологія виробництва яєць та м'яса птиці /В.І. Бесулін, В.І. Гужва, С.М. Куцак та ін./ За ред. В.І. Бесуліна. Біла Церква, 2003.448 с.
4. Производство куриных яиц/ Ю.А.Рябоконе, И.И. Ивко, В.А. Мельник и др./ Под ред. Ю.А.Рябоконе. Харьков: Эспада, 2005. 304 с.

5. Мельник В.В., Прокопенко Н.П., Базиволяк С.М., Статнік І.Я. Оцінювання якості інкубаційних яєць сільськогосподарської птиці: методичні вказівки. Київ, 2014. 17 с.

6. Прокопенко Н.П., Мельник В.В., Базиволяк С.М. Технологія виробництва продукції птахівництва. Методичні вказівки для виконання курсового проекту з дисципліни «Технологія виробництва продукції птахівництва». К.: ТОВ «СКАЙ-ПРІНТ», 2022. 58 с.

7. Сільськогосподарська птиця України. Історія та сьогодення (селекційні досягнення у вітчизняному птахівництві): монографія / за ред. д-ра с.-г. наук, О.О. Катеринича, к-та с.-г. наук С.М. Панькової. К.: Аграрна наука, 2023. 160 с.

Допоміжна література

1. Горальський Л.П., Хомич В.Т., Кот Т.Ф., Гуральська С.В. Анатомія свійських птахів: навчальний посібник / Під ред. Л.П. Горальського, В.Т. Хомича. Житомир: Полісся, 2014. 248 с.

2. Довідник птахівника / М.І. Сахацький, І.І. Івко, І.А. Іонов та ін./ Під ред. М.І. Сахацького. Харків, 2001. 160 с.

3. Мельник В. В. Науково-організаційні засади розвитку птахівництва в Україні другої половини ХХ - початку ХХІ ст. : монографія / НААН, ННСГБ; наук. ред. акад. НААН В. А. Вергунов. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2019. 345 с.

4. Подстрешний О.П. Виробництво перепелиних яєць та м'яса. Методичні рекомендації. Бірки, 2005. 47 с.

5. Ібатулін І.І., Жукорський О.М. Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. Аграрна наука, 2016. 336 с.

Інформаційні ресурси

1. Виробництво м'яса бройлерів / Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://buklib.net/books/34242/>

2. Вирощування ремонтного молодняка / Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://buklib.net/books/34245/>

3. Експериментальне обґрунтування концепції спрямованої відгодівлі водоплавної птиці / Інтернет-ресурс. Режим доступу: http://archive.nbuu.gov.ua/portal/chem_biol/ptah/2009_63/index.files/20.pdf

4. Патрева Л.С., Шевченко Т.В. Динаміка живої маси та якість м'яса каченят кросу «темп» за різних систем утримання / Інтернет-ресурс. Режим доступу: <http://www.inenbiol.com/ntb/ntb5/pdf/2/14.pdf>

5. <http://www.ptahy.org.ua/>

6. <http://www.aviculture.agroua.net>

7. <http://www.hyline.com/>

8. <http://www.ltz.de/>

9. <http://www.poultryukraine.com/>

10. Державна дослідна станція птахівництва НААН України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. URL: <http://avianua.com/ua/>, <http://www.ptahy.org.ua/>

11. Науково-виробничий журнал «Сучасне птахівництво» [Електронний ресурс]